

ΠΕΦ: ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΓΟ- ΓΡΑΦΗΣΗΣ ΖΗΤΑ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΟΚΤΩ ΧΡΟΝΙΑ η δραστη-
κή μείωση της δημόσιας φαρμακευτικής
δαπάνης στο πλαίσιο των προγραμμά-
των δημοσιονομικής προσαρμογής είναι
εντυπωσιακή: από 5,1 δισ. ευρώ το 2009 η
ονομαστική δαπάνη περιορίστηκε σε 1,9
δισ. ευρώ το 2016. Ποτέ άλλοτε, σε κανένα
σύστημα υγείας δεν έχει επιτευχθεί αντί-
στοιχη μείωση σε τόσο σύντομο διάστημα.
Εκ πρώτης όψεως, η προσπάθεια περιστο-
λής της δαπάνης φαίνεται να στέφεται από
επιτυχία. Ήταν, άλλωστε, επιβεβλημένη,
δεδομένης της υπερβολικής αύξησής της
έως το 2009. Ο τρόπος με τον οποίο αυτή
επετεύχθη, όμως, εμφανίζει σήμερα σημα-
ντικές παρενέργειες. Όπως τονίζουν εκπρό-
σωποι της Ελληνικής Φαρμακοβιομηχα-
νίας, η έμφαση σε οριζόντια μέτρα, όπως η
τιμολόγηση και η επιβολή υποχρεωτικών
επιστροφών από τις εταιρείες, απειλεί τόσο
την επάρκεια του συστήματος φαρμακευ-
τικής περίθαλψης όσο και τη βιωσιμότητα
των φαρμακευτικών επιχειρήσεων.

Φαρμακευτική δαπάνη και clawback

Επειτα από συνεχείς μειώσεις τιμών την
τελευταία επταετία, δεν παράγονται πλέον
βιώσιμες εξοικονομήσεις, λόγω αδυναμίας
ουσιαστικού ελέγχου της συνταγογράφη-
σης. Σε δύο μόλις έτη, μεταξύ 2014-2016, ο
αριθμός των συνταγών που εκδόθηκαν αυ-
ξήθηκε κατά 16,5%. Παράλληλα, η συντα-
γογράφηση μετατοπίστηκε προς νεότερες
και ακριβότερες θεραπείες, οι οποίες δεν
είναι απαραίτητα και περισσότερο αποτε-
λεσματικές. Αν και η πίεση που ασκούν
τα νέα, ακριβά φάρμακα στους προϋπολο-
γισμούς των συστημάτων υγείας δεν είναι

ελληνικό φαινόμενο, η Ελλάδα παραμέ-
νει η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που δεν
διαθέτει φορέα αξιολόγησης των νέων
ακριβών θεραπειών με όρους κόστους
και οφέλους. Αποτέλεσμα των παραπάνω
είναι ότι, ενώ η ονομαστική δαπάνη έχει
μειωθεί, η πραγματική δαπάνη, δηλαδή η
αξία των φαρμάκων που καταναλώνονται,
αυξάνεται επιβαρύνοντας τις φαρμακευ-
κές εταιρείες. Δεδομένου ότι στον ΕΟΠΥΥ
υπάρχει ένας κλειστός προϋπολογισμός
από το 2012, ό,τι δαπανάται υπερβαίνοντας
αυτόν τον προϋπολογισμό επιστρέφεται στο
Δημόσιο από το σύνολο των φαρμακευ-
τικών εταιρειών, μέσω του λεγόμενου
clawback. Οι αποκλίσεις αυξάνονται
συνεχώς: είναι χαρακτηριστικό
ότι το clawback το 2012 ήταν 79
εκατ. ευρώ, ενώ το 2016 έφτασε
κοντά στα 450 εκατ. ευρώ. Οι
ελληνικές εταιρείες οι οποίες
παράγουν την πλειονότητα των
γενόσημων σκευασμάτων της
ελληνικής αγοράς εμποναιούνται
ότι καλούνται να πληρώσουν
ένα οριζόντιο, ισοπεδωτικό «πρό-
στιμο» για υπερβάσεις στη φαρμα-
κευτική δαπάνη, για τις οποίες δεν
ευθύνονται. Τονίζουν, παράλληλα, ότι
σε όσες χώρες έχει εφαρμοστεί προ-
σωρινό σύστημα clawback, τα γενόσημα
απαλλάσσονταν από την υποχρέωση. Ο λό-
γος είναι ότι αποτελούν τις οικονομικότερες
θεραπίες και, κατά συνέπεια, η χρήση τους
δεν οδηγεί σε αύξηση της δαπάνης.

Rebate και φαρμακευτική πολιτική

Στο ασφυκτικό αυτό πλαίσιο, η κυβέρνηση

έχει δεσμευτεί να μειώσει το clawback
κατά 30% το 2017 και επιπλέον κατά
15% το 2018. Για την επίτευξη αυτού του
στόχου, επεξεργάζεται ένα νέο σύστημα
αυξημένου rebate, δηλαδή υποχρεωτικών
κλιμακωτών εκπτώσεων από τις εταιρείες,
προκειμένου να οδηγήσει τη δαπάνη σε
χαμηλότερα επίπεδα. Η Ελληνική Φαρ-
μακοβιομηχανία εισημαίνεται ότι η κίνηση
αυτή θα οδηγήσει σε νέες επιβαρύνσεις,
οι οποίες θα καταστήσουν ασύμφορη την
κυκλοφορία πρωτίστως των οικονομικών
ελληνικών φαρμάκων που έχουν ήδη
δεχτεί σημαντικές μειώσεις στις τιμές τους.
Και αυτό τη στιγμή που η παραμονή των
οικονομικών φαρμάκων στην αγορά και
εντός του συστήματος φαρμακευτικής
περίθαλψης κρίνεται απαραίτητη, λόγω της

*Η έμφαση σε οριζόντια μέ-
τρα, όπως η τιμολόγηση και
η επιβολή υποχρεωτικών
επιστροφών από τις εταιρείες,
απειλεί τόσο την επάρκεια
του συστήματος φαρμακευ-
τικής περίθαλψης όσο και τη
βιωσιμότητα των φαρμακευ-
τικών επιχειρήσεων*

δυνατότητάς τους να παράγουν εξοι-
κονομήσεις. Όπως έχουν διαμορφωθεί, οι
κανόνες τιμολόγησης λειτουργούν πλέον
όχι ως μηχανισμός ελέγχου του κόστους,
αλλά ως σύστημα παραγωγής στρεβλώσεων.
Σύμφωνα με τους Έλληνες παραγωγούς, οι
αντιφάσεις αυτές θα καταλήξουν σε παύση
παραγωγής πολλών ελληνικών φαρμάκων
και θα οδηγήσουν στην υποκατάστασή τους
από εισαγωγές αντίστοιχων, αλλά ακριβό-
τερων σκευασμάτων, επιβαρύνοντας περαι-
τέρω το σύστημα δημόσιας ασφάλισης.
Οι φορείς του φαρμάκου είναι κατηγο-
ρηματικοί: η τιμολόγηση είναι ένα ατε-
λέσφορο εργαλείο από μόνη της, αν δεν
συνδυάζεται με πρακτικές ελέγχου της
συνταγογράφησης και μείωσης της αναί-
τιας υποκατάστασης των αποτελεσματικών
θεραπειών από ακριβότερα φάρμακα. Μόνο
με την εφαρμογή διαρθρωτικών αλλαγών
και αποτελεσματικών ελέγχων είναι εφικτό
να διαμορφωθεί ένα σταθερό, ρεαλιστικό
πλάνο φαρμακευτικής πολιτικής που θα
διασφαλίζει την πρόσβαση κάθε ασθενούς
στην απαραίτητη γι' αυτόν θεραπεία.

